

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директор Дубенської філії
Університету «Україна»

Вадим НЕТРЕБА.

«31» серпня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.10. Юридична деонтологія

освітня програма: право

освітнього рівня бакалавр

галузь знань: 08 Право

спеціальності: 081 Право

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: залік

Дубно 2023 рік

**Робоча програма «Юридична деонтологія» для студентів за галуззю знань 08
Право
Спеціальністю: 081 Право**

«31» серпня 2023 року - 40 с.

Розробники: Письмак О.С., викладач кафедри інформаційних та комп'ютерних технологій

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від «31» серпня 2023 року № 1**

Завідувач кафедри права

_____ (Вишковська В.І.)

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Право».**

31 . серпня . 2023 р.

Гаранти освітньої-професійної програми:

Кандидат юридичних наук, завідувач кафедри права **Вишковська В.І.**

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за _____ адресою: <http://vo.ukraine.edu.ua/enrol/index.php?id=5252>

Робочу програму перевірено

_____ 20___ р.

Завідувач кафедри права

_____ (В.І. Вишковська)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 08 Право	Вид дисципліни обов'язкова компонента	
	Спеціальність 081Право	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2023-й	2024-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u>	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 1,2	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	22 год.	6
		Практичні, семінарські	
		22 год.	6
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		76 год.	108 год
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми – 30/60 год

для заочної форми навчання – 8 / 82 год.

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
4.1. Анотація дисципліни.....	9
4.2. Структура навчальної дисципліни	11
4.2.1. Тематичний план	12
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни	13
4.3. Форми організації занять	16
4.3.1. Теми практичних занять.....	16
4.3.2. Теми самостійної роботи студентів.....	17
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	21
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	21
5.3. Інклюзивні методи навчання	21
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	23
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	24
6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру	25
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS	26
6.4. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS	27
6.5. Розподіл балів, які отримують студенти	27
6.6. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку)	28
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	34
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів	

з інвалідністю	34
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	29
7.3. Рекомендована література	69
7.4. Інформаційні ресурси.....	69
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	71

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу “Юридична деонтологія” полягає в тому, щоб ознайомити студентів з юридичною професією, закріпити та конкретизувати в них інтерес до неї, допомогти їм з’ясувати їхню майбутню роль у виконанні завдань, які ставить суспільство та держава перед юристами. Курс “Юридична деонтологія” має тісний зв’язок з іншими дисциплінами, науками: правознавством, теорією держави і права, філософією, психологією, етикою і естетикою. Курс базується на положеннях Конституції та законів України.

Формування у студентів первинних знань про правові основи державного і громадського життя, дбайливого ставлення до інтересів суспільства, держави та особи, ціннісних орієнтирів щодо моральної оцінки діяльності юриста-професіонала, ознайомлення із системою та методологією навчання, з вимогами, що ставляться до працівників юридичної сфери.

Націлити майбутніх юристів на усвідомлення службового обов’язку.

Сформувати їхній внутрішній світогляд, з перших днів навчання у вузі, під таким кутом зору, який дозволить їм сприймати інші юридичні дисципліни.

Мета курсу:

- стимулювання та мотивація самостійної активності студентів, формування систематичності у пізнавальній діяльності, підвищення об’єктивності оцінки знань, визначення рейтингу студентів в процесі оволодіння ними змістом навчальних дисциплін.

Об’єктом навчального процесу є:

- зміст навчального матеріалу різного характеру і рівня складності, визначеного програмою і структурованого у модулі, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного та підсумкового контролів.

Завдання вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна готує студентів до участі у навчальному процесі, ставить основні навчальні завдання, цілі та засоби їх досягнення, знайомить з особливостями сфери здійснення юридичної діяльності як одного із видів соціальної діяльності, що відбувається у сфері права.

Визначає характерні риси практичної діяльності юристів за окремими напрямками спеціалізації юридичної роботи, визначає нормативи культури поведінки юриста, які необхідні для його ефективно професійної діяльності.

Зміцнює світоглядну та громадянську позицію майбутніх правозахисників, готує їх психологічно до самостійної напруженої та відповідальної роботи на користь суспільства і держави.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Навчальна дисципліна готує студентів до участі у навчальному процесі, ставить основні навчальні завдання, цілі та засоби їх досягнення, знайомить з

особливостями сфери здійснення юридичної діяльності як одного із видів соціальної діяльності, що відбувається у сфері права.

Визначає характерні риси практичної діяльності юристів за окремими напрямками спеціалізації юридичної роботи, визначає нормативи культури поведінки юриста, які необхідні для його ефективної професійної діяльності.

Зміцнює світоглядну та громадянську позицію майбутніх правозахисників, готує їх психологічно до самостійної напруженої та відповідальної роботи на користь суспільства і держави.

У результаті вивчення курсу та опанування відповідним матеріалом студенти повинні:

знати:

- історію виникнення і розвитку юридичної спеціальності;
- що і як треба вчити, де отримувати навчальну інформацію, як її обробляти, які якості виховувати в собі відповідно до майбутньої професії, в яких сферах можна використовувати отримані знання;
- основні поняття з курсу «Юридична деонтологія», основні групи деонтологічних вимог, що пред'являються до професійних та етичних якостей правознавця (політична правова, естетична психологічна, моральна культура юриста як спеціаліста), норми нормативно-правового та морального поведіння;
- поняття та ознаки професії юриста і основних юридичних спеціальностей;
- вимоги правової культури, що становлять основу професії юриста;
- значення моральної та психологічної культури при виконанні юристом своїх посадових функцій;
- основні положення щодо прав людини у міжнародно-правових та законодавчих актах України;
- роль, яку у правовій державі відіграють юристи.

вміти:

- розумітися в структурі права, засобах юридичної техніки і вирішувати на цій основі питання юридичної кваліфікації;
- самостійно поповнювати та поглиблювати знання;
- використовувати всі способи мистецтва спілкування і знання при прийнятті рішень у практичній діяльності;
- формувати свій юридичний світогляд;
- визначати вплив традицій і звичаїв на розвиток окремих правових документів, а також появу нових підходів у реформуванні існуючої правової системи;
- протистояти професійній деформації і правовому нігілізму;
- правильно застосовувати свої знання в юридичній практиці;
- завжди з високим розумінням відстоювати права, честь і гідність людей;
- вести дискусії на належному рівні, культурно поводитися у спілкуванні, дотримуватися правил етикету.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема № 1 Вступ. Юридична деонтологія

Юридична деонтологія – відносно нова наукова та навчальна дисципліна, яка поступово розвивається й удосконалюється. Мета вивчення дисципліни. Завдання вивчення дисципліни. Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

Тема № 2. Поняття юридичної деонтології та її принципи

Соціальне призначення юриста у суспільстві і місце, яке він займе в системі соціально-правового обслуговування.

Історичні витoki юридичної деонтології як науки. Юридична деонтологія як галузь юридичної науки, що інтегрує систему знань про мистецтво спілкування і знаходження правильних рішень при наданні юристом професійних послуг тим, кому він допомагає в реалізації їх правового статусу.

Предмет юридичної деонтології як явище, що поєднує в собі моральні, правові і інші нормативні розпорядження, що в сукупності визначають режим поведінки різних осіб в стані їх взаємозалежності.

Гуманізм, милосердя, справедливість, істинність, світоглядна інтелігентність, сміливість як принципи юридичної деонтології.

Тема № 3. Юридична професія та види юридичної роботи

Місце юридичної професії серед інших професій. Управлінська природа юридичної діяльності, її основні риси.

Зміст діяльності юриста. Три основні "класичні" функції юриста за канонами Стародавнього Риму.

Основні головні якості, які мають першорядне значення для юридичної діяльності.

Характеристика основних видів юридичної роботи: слідчий, суддя, прокурор, адвокат. Сутність їх діяльності та основні вимоги до них, як до спеціалістів.

Тема № 4. Політична культура юриста

Об'єктивна необхідність упевненості юриста у глибоких політичних знаннях та професійна необхідність в удосконаленні вміння використовувати весь арсенал політичного інструментарію в юридичній практиці. Характеристика основних складових поняття „правова держава”.

Переконаність юриста в історичній обумовленості соціальної справедливості правової держави як головний фактор політичної культури юриста. Упевненість юриста у вірності політичних постулатів в міру підтвердження їх істинності практикою розвитку суспільства.

Характеристика демократії і гласності як складових системи політичного інструментарію юриста.

Аполітичність та їх соціальні витрати. Основні установки, які формують політичну культуру юриста.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема № 5. Психологічна культура юриста

Роль та співвідношення загальної та юридичної психології. Поняття особистості та характеристика її складових. Поняття спрямованості особистості як основи для вивчення особистості юристом.

Психологічна культура юриста як єдність уявлення про психічні особливості діяльності юриста і, в першу чергу, особливості своєї особистості та свого психічного стану для вивчення психічного стану інших.

Характеристика основних генераторів психічного стану людини: „інтелект”, „воля”, „сміливість”. Роль „стресу” як генератора психічного стану у діяльності юриста.

Поняття активно-динамічних якостей: „мета”, „ціль”, „віра” „сумління”. Конфлікти у юридичній практиці та основні способи виходу з них.

Тема № 6. Моральна культура юриста

Поняття моралі, співвідношення загальної та професійної моралі. Структура моралі і характеристика її основних складових. Етика юриста як різновид професійної етики.

Основні етичні вимоги щодо професійних дій юриста. Поняття і структура етичної культури юриста, шляхи її формування. Характеристика понять «добро», «благо», «обв’язок», «службовий обов’язок», «сумління».

Етичні основи культури спілкування. Поняття „етикет, манери, стиль поведінки”. Культура зовнішнього вигляду. Єдність сутності і форми в культурі поведінки юриста.

Тема № 7. Естетична культура юриста

Взаємозв’язок естетичної та службової потреби юриста.

Характеристика понять „естетичне сприйняття” та „естетичні почуття”

Роль особистих почуттів в структурі духовного світу юриста. Естетичний смак та естетичний ідеал.

Характеристика понять „почуття такту”, „почуття міри”, „коректність”, культура і мова.

Роль естетики у документоутворюючій діяльності юриста.

Тема № 8 Правова культура юриста

Поняття культури юриста як синтезу знань, умінь та впевненості. Сутність правової культури юриста як єдності твердої нормативності суджень, точності формування висновків, схильності до догматичності норми права, святості його духу і букви.

Поняття факторів які формують правову культуру юриста. Поняття професійного мислення юриста. Характеристика основних знань, умінь, навичок, які повинен мати юрист. Поняття та структура компетентності юриста.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні:
«Теорія держави і права», «Професійна етика юриста», «Юридична психологія».

Міжпредметні зв'язки: «Теорія держави і права», «Професійна етика юриста», «Юридична психологія».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Теми	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Всього	Лекцій	Семінарських	Самост.робота	Лекцій	Практич. Семінарських	Самост.робота	Форми та методи контролю знань
Змістовний модуль 1								
Тема № 1 Вступ. Юридична деонтологія	14	2	2	10		1	13	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 2. Поняття юридичної деонтології та її принципи	14	2	2	10	1	1	13	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 3. Юридична професія та види юридичної роботи	18	4	4	10	1	1	14	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 4. Політична культура юриста	14	2	2	10	1		14	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Модульний контроль								
Всього за змістовим модулем	60	10	10	40	3	3	54	
Змістовний модуль 2								
ДЕРЖАВНО ПРАВОВІ ВЧЕННЯ НОВОГО, НОВІТНЬОГО ЧАСУ ТА СУЧАСНОСТІ								

Тема №5 Психологічна культура юриста	17	4	4	9	1	1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 6. Моральна культура юриста	13	2	2	9		1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 7. Естетична культура юриста	13	2	2	9	1		6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 8 Правова культура юриста	17	4	4	9	1	1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Модульний контроль								
Всього за змістовим модулем	60	12	12	36	3	3	48	
Всього:	120	22	22	60	6	6	108	

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.1.

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Юридична деонтологія»

Разом: 90 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

<i>Модулі</i>	<i>Змістовний модуль 1</i>				<i>Змістовний модуль 2</i>			
<i>Назва модуля</i>								
<i>Кількість балів за модуль</i>	6 б				8 б			
<i>Лекції</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Теми лекції</i>	Вступ. Юридична деонтологія	Поняття юридичної деонтології та її принципи	Юридична професія та види юридичної роботи	Політична культура юриста	Психологічна культура юриста	Моральна культура юриста	Естетична культура юриста	Правова культура юриста

Теми семінарських занять	Вступ. Юридична деонтологія Поняття юридичної деонтології та її принципи	Юридична професія та види юридичної роботи Політична культура юриста	Психологічна культура юриста	Моральна культура юриста	Естетична культура юриста	Правова культура юриста
	26	26	26	26	26	26
Самостійна робота	5			5		
Тести	5			5		
ІНДЗ	10					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота(10)					
Підсумковий контроль	Залік (40)					

4.3. Форми організації занять
4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Вступ. Юридична деонтологія	2	1
2.	Поняття юридичної деонтології та її принципи	2	
3.	Юридична професія та види юридичної роботи	4	1
4.	Політична культура юриста	2	1
5.	Психологічна культура юриста	2	1
6.	Моральна культура юриста	2	
7.	Естетична культура юриста	4	1
8.	Правова культура юриста	2	1
Усього:		22	6

4.3.2. Індивідуальні завдання (для ОС «бакалавр»)

Важливою формою організації навчання є індивідуальні завдання. Вони мають на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальне навчально-дослідне завдання є видом поза аудиторної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи навчально-пошукового характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу курсу і завершується складанням підсумкового екзамену чи заліку.

Головна вимога до написання індивідуального завдання – це самостійність, особиста ініціативність, обґрунтованість і творчий підхід до написання, використання інноваційних технологій при підготовці і оформленні роботи. У разі списування із літературних та інших джерел індивідуальне завдання не допускається до захисту.

На вибір студента, з метою отримання додаткових балів, пропонуються теми (студент може запропонувати та узгодити з викладачем власну тему). Варіант індивідуального завдання визначається згідно з порядковим номером ПІБ студента у журналі.

Індивідуальне завдання виконується акуратно, чітко. Скорочувати слова у тексті без зазначення розшифрування не дозволяється.

Робота повинна містити такі елементи:

- 1) формулювання теми;
- 2) план, що складається зі *вступу, основної частини, висновків та списку використаної літератури*. Сама робота має бути чітко структурована за планом, розміщеним на першій сторінці;
- 3) нумерація сторінок;
- 4) список використаної літератури. Його оформлення має відповідати офіційним правилам бібліографічного опису. Перелік літератури укладається за алфавітом.

Обсяг індивідуального завдання має бути в межах 20 – 25 сторінок стандартного формату.

1. Соціальне призначення юриста у суспільстві.
2. Історичні витоки юридичної деонтології як науки.
3. Принципи юридичної деонтології.
4. Місце юридичної професії серед інших професій.
5. Три основні “класичні” функції юриста за канонами Стародавнього Риму.
6. Характеристика основних видів юридичної роботи: слідчий, суддя, прокурор, адвокат.
7. Структура моралі і характеристика її основних складових.

8. Основні етичні вимоги щодо професійних дій юриста.
9. Етичні основи культури спілкування.
10. Характеристика понять “почуття такту”, “почуття міри”, “коректність”, “культура і мова”.
11. Роль та співвідношення загальної та юридичної психології.
12. Конфлікти у юридичній практиці та основні способи виходу з них.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ підготовкою презентацій із прилюдним захистом (**10 балів**);
- ✓ дослідження з тематики у вигляді реферату із прилюдним захистом (**10 балів**);
- ✓ конспект із теми за планом, який студент розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (**2 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис (**2 бали**);
- ✓ опрацювання понятійного апарату (**3 балів**).

Критерії оцінювання ІНДЗ (презентація, реферат)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Складання плану	2 бали
2.	Використання першоджерел, аналіз їх суті та змісту	3 бали
3.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи	3 балів
5.	Висновки, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
Разом		10 балів

4.3.3. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д/Ф	З/Ф
1	Вступ. Юридична деонтологія	10	13
2	Поняття юридичної деонтології та її принципи	10	13
3	Юридична професія та види юридичної роботи	10	14
4	Політична культура юриста	10	14

5	Психологічна культура юриста	9	6
6	Моральна культура юриста	9	6
7	Естетична культура юриста	9	6
8	Правова культура юриста	9	6
Разом		76	108

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

При вивченні навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» використовуються комплекс загальних методів навчання: словесні (лекція; опитування, бесіда на семінарських заняттях); наочні (ілюстрування (презентація PowerPoint) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; дослідницькі (виконання ІНДЗ); методи самостійної роботи (опрацювання тем, першоджерел по темах, складання глосарія найуживаніших термінів до тем) тощо.

5.2. Інклюзивні методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право» використовуються спеціальні інклюзивні методи навчання:

метод використання цифрового нарративу (цифрові тексти, презентації, розповіді, розміщені на блогах, відеокліпи, анімаційні фільми, відеоблоги, фотоколажі, описи подій в соцмережах, ігрові квести та ін.;

методи забезпечення доступності інформації в різних форматах (збільшений шрифт, електронний формат);

методи структурування навчальної інформації за фреймовою моделлю (сегменти в визначеній послідовності виводяться на екран і супроводжуються поясненнями з розкриттям змісту кожного фрейму інформації);

методи самостійної роботи (індивідуальна робота та діяльність у групах і парах) (індивідуальна робота студентів базуються на освоєнні певної частини матеріалу за допомогою різних дидактичних і технічних засобів (наочного матеріалу, підручників, SMART-технологій (мережевих, мобільних, інформаційних технологій; робота в групах, парах використовується на етапах повторення або закріплення (запам'ятовування, застосування) матеріалу).

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістовних модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи

(опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Загальна сума балів поточного контролю складається з балів, які отримує студент за певну навчальну діяльність – підготовку та виступи на семінарських заняттях, виконання практичних/лабораторних завдань (25 балів); виконання та захист індивідуальних завдань (10 балів) і завдань самостійної роботи (15 балів).

Модульний контроль. Модульний контроль є складником поточного контролю і здійснюється у формі виконання студентом тестів модульних робіт.

За відповідь на семінарському (практичному/лабораторному) занятті виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Розподіл балів між окремими темами здійснюється залежно від складності й актуальності теми, що вивчається. Викладач може визначати розподіл балів, які отримують студенти, об'єднавши теми змістового модуля.

Загалом, за всі якісно виконані завдання студент може набрати 25 балів.

У період екзаменаційної сесії викладач визначає суму і середню оцінку поточного контролю та проводить переведення оцінок в бали згідно зі шкалою конвертування (max = 25 балів).

"2" – 5	"3,1-3,2" – 11	"4,1" – 16	"4,6"-21
"2,1-2,2" – 6	"3,3 - 3,4" – 12	"4,2" – 17	"4,7" – 22
"2,3-2,4" – 7	"3,5 - 3,6" – 13	"4,3" – 18	"4,8" – 23
"2,5 - 2,6" – 8	"3,7-3,8"- 14	"4,4" – 19	"4,9" - 24
"2,7-2,8" – 9	"3,9 - 4" - 15	"4,5" - 20	"5" - 25
"2,9-3" – 10			

Самостійна робота. Максимальна кількість балів ставиться за якість виконання самостійних завдань та вміння їх представити. Наприклад: після виконання самостійно певного завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 13-15 балів, за «добре» – 7-10 балів, «задовільно» – 3-6 балів, «незадовільно» – 0-2 балів.

Індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу ставиться за вчасне, якісне, добросовісне її виконання. Наприклад: після виконання індивідуального завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 8-10 балів, за «добре» – 6-7 балів, «задовільно» – 3-5 балів, «незадовільно» – 0-2 балів. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з цієї дисципліни.

Модульний контроль. Модульні контрольні роботи містять 2 варіанти по 20 тестових питань (15 – I рівня та 5 – II рівня складності). Оцінка за модульну контрольну роботу визначається в балах: питання I рівня – 1 бал, II рівня – 2 бали. За результатами виконання тестових завдань загальна кількість балів не може перевищувати 50 балів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль запроваджується з метою оцінки результатів навчання студентів і проводиться у формі семестрового екзамену/заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, в період екзаменаційної сесії, що проводиться згідно з навчальним планом.

Семестровий залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Студенту, який з навчальної дисципліни має семестровий рейтинговий бал 60 і вище, підсумкова оцінка виставляється автоматично – оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS. Якщо семестровий рейтинговий бал студента становить 35-59 балів, він має можливість скласти залік. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, перездати теми, виконавши індивідуальне завдання, написати підсумкові тести тощо).

Залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості робиться запис: «зараховано», «незараховано».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості та в заліковій книжці здобувача вищої освіти робиться запис: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, де формою контролю є іспит, виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю (якщо такий передбачений програмою навчальної дисципліни) у випадку, якщо студент успішно виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, і набрав при цьому не менше 60 балів.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, або якщо іспит є обов'язковою формою підсумкового контролю (згідно із програмою навчальної дисципліни) студент складає іспит у формі опитування (усного, письмового) тестового контролю тощо. При цьому на залік вноситься 40 балів (бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються).

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Разом	Залік	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	не більше 60	не більше 40	не більше 100
8	9	8	9	9	9	8			

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

7. Питання до заліку з дисципліни «Юридична деонтологія»

1. Виникнення юридичної деонтології як науки.
2. Поняття та зміст юридичної деонтології.
3. Предмет юридичної деонтології.
4. Методи юридичної деонтології.
5. Структура юридичної деонтології.
6. Принципи юридичної деонтології.
7. Функції юридичної деонтології.
8. Джерела юридичної деонтології.
9. Поняття та види юридичної діяльності.
10. Характеристика юридичної професії.
11. Соціальне призначення юриста у суспільстві.
12. Основні характеристики юридичних спеціальностей.
13. Основні вимоги до юристів як спеціалістів.
14. Зміст та поняття юридичної науки.
15. Поняття політичної культури юриста.
16. Сутність політики.
17. Основні складові політики які повинен знати юрист.
18. Сутність правової культури юриста.
19. Ознаки правової культури юриста.
20. Вміння і навички реалізації законодавства.
21. Професійна деформація і її вплив на розвиток і формування правової культури юриста.
22. Поняття естетичної культури юриста.
23. Складові естетичної культури юриста та їх характеристика.
24. Поняття моральної культури.
25. Сутність моральної свідомості та моральних цінностей.
26. Співвідношення моралі та етики.
27. Основні принципи етичної культури юриста.
28. Психологічна культура юриста.
29. Моральні якості юриста.
30. Необхідність знань юриста щодо діючих міжнародних угод, конвенцій, декларацій, які мають наднаціональний характер.
31. Характеристика основних положень «Загальної декларації прав людини».
32. Характеристика основних положень «Конвенції про захист прав людини та основних свобод».
33. Характеристика основних положень «Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права».
34. Характеристика основних положень Міжнародного кодексу поведінки державних посадових осіб.

35. Характеристика основних положень Загального кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства.
36. Характеристика системи навчальних дисциплін, що вивчаються в юридичних вузах.
37. Роль юридичної деонтології у формуванні професійної свідомості майбутнього юриста.
38. Поняття та зміст юридичної практики.
39. Взаємозв'язок юридичної науки та юридичної практики.
40. Роль юридичної практики в оволодінні теоретичними знаннями.
41. Роль теоретичних юридичних знань в процесі вдосконалення практичної діяльності юристів.
42. Роль професійно-юридичних знань у здійсненні повноважень державного службовця.
43. Характеристика системи нормативно-правових актів, що регулюють різні напрямки юридичної діяльності.
44. Характеристика основних положень Конституції України щодо прав людини і громадянина.
45. Навчальна, професійна та наукова юридична діяльність, їх співвідношення.
46. Характеристика нормативно-правових актів, що регламентують професійну діяльність суддів.
47. Роль та призначення прокурорського нагляду в державному управлінні як різновид юридичної діяльності. Закон України "Про прокуратуру".
48. Розгляд судових справ як напрямок юридичної діяльності. Закон України "Про судоустрій та статус суддів".
49. Роль інституту адвокатури у ході вирішення юридичних справ. Загальна характеристика Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".
50. Вимоги, що ставляться до юриста-професіонала-працівника карного розшуку.
51. Професія слідчого як різновид юридичної професії. Вимоги, що ставляться до професійних якостей працівників слідства.
52. Принципи та організаційні форми діяльності адвокатури.
53. Поняття та види юридичних справ.
54. Галузі законодавства, що регулюють окремі види та напрямки юридичної діяльності в системі ОВС.
55. Поняття та зміст юридичної освіти.
56. Правові засоби регулювання юридичної діяльності.
57. Співвідношення моральних та правових засобів у регулюванні юридичної діяльності.
58. Роль юридичних знань у формуванні світогляду людини-громадянина з активною життєвою позицією.
59. Етикет працівника правоохоронного органу та значення міжнародних стандартів для його формування.

60. Засоби формування високої професійної культури та правосвідомості юриста.
61. Особливості психологічних якостей працівників юридичних служб та їх значення у забезпеченні особистого авторитету.
62. Причини виникнення конфліктних ситуацій під час вирішення юридичних справ.
63. Юридичні конфлікти: їх сутність та засоби подолання.
64. Високий рівень професійної підготовки та моральних якостей юриста як засоби попередження конфліктних ситуацій у стосунках між суб'єктами юридичної діяльності.
65. Загальна характеристика основних форм професійної діяльності працівників ОВС.
66. Принципи гуманізму, колективізму, особистої відповідальності за доручену справу та їх роль у здійсненні професійних обов'язків працівниками правоохоронних органів.
67. Професійні та особисті якості працівників адвокатури та нотаріату.

7.1. Глосарій (термінологічний словник)

Гуманізм (від *humanism*) – це сукупність положень, що проголошують людину найвищою цінністю, утверджуючи ідеї поваги до честі та гідності людини свободи та рівності, прав людини, створення сприятливих умов для забезпечення гармонійного розвитку особистості, утвердження моральних прав людини.

Деонтологія юридична – галузь юридичної науки і навчальна дисципліна, що є узагальненою системою знань про внутрішній імператив службового обов'язку юриста, про кодекс його професійної поведінки. Термін «юридична деонтологія» у вузькому розумінні – це наука про застосування загальних норм моралі у специфічних умовах діяльності юристів-професіоналів; у широкому розумінні – наука, що аналізує (поряд із моральними) фахові, психологічні, політичні, етичні та естетичні вимоги, які регламентують ставлення спеціаліста до об'єкта праці – клієнта, а також до своїх колег і забезпечують у цілому режим найоптимальнішого поведіння осіб у стані їхньої взаємозалежності.

Етика – галузь філософського знань, наука про мораль, моральні відносини як специфічну форму суспільної свідомості та життєдіяльності людини.

Кваліфікація юриста – ступінь підготовленості, кількісно-якісна характеристика наявності спеціальних правових знань, вмінь і практичних навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків.

Мораль (від лат. *mores.*) – предмет, що вивчається етикою; сукупність норм, цінностей, ідеалів, настанов, які регулюють людську поведінку і є найважливішими складовими культури.

Предмет юридичної деонтології – оптимальна система правил – норм-рекомендацій і норм-вимог, норм-заборон і норм-дозволів (психічних,

політичних, економічних, екологічних, етичних, естетичних, інформаційних тощо), що в сукупності визначають соціально-правовий режим професійного спілкування юриста з колегами і клієнтами, його професійну поведінку в процесі практичної юридичної діяльності.

Принципи юридичної деонтології – основні засади професійної юридичної діяльності, які виконують функцію соціальних орієнтирів його поведінки в різноманітних ситуаціях.

Професійна орієнтація – це комплексна науково обґрунтована система форм, методів та засобів впливу на особу з метою оптимізації її професійного самовизначення на основі врахування особистісних характеристик кожного індивідуума та потреб ринку праці.

Професійні стандарти – сукупність нормативних вимог юридичного або морального змісту або зразків поведінки, результатів діяльності, що ставляться до представників певної професії, на пряму або виду професійної діяльності, забезпечують стабільність соціального регулювання у певній галузі застосування професійної праці, єдність практики.

Професіоналізм – невід’ємна властивість юридичної діяльності, що передбачає належне оволодіння своєю професією, тобто володіння правовими знаннями, досвідом, вміннями, навичками.

Професія юриста – широка сфера діяльності, яка вимагає наявності фахових юридичних знань, вмінь і навичок, необхідних для виконання певної роботи в правовій сфері соціальних послуг.

Справедливість – правильне, об’єктивне, неупереджене ставлення до кого-, чого-небудь; людські відносини, дії, вчинки, які відповідають морально-етичним і правовим нормам; категорія моральної, правової, політичної свідомості, що реалізується в системі моральних відносин і повсякденній моральній практиці людей. Для правоохоронної діяльності категорія справедливості є її підґрунтям, змістом, метою; справедливість – відповідність людських стосунків, дій, вчинків тощо моральним та правовим нормам, що означає рівну віддачу за певну дію.

Феміда (від грец. *Themis*) – у давньогрецькій міфології – богиня правосуддя, яка зображувалася з пов’язкою на очах (символ неупередженості), з терезами в одній руці і з мечем – у другій.

Юридична спеціальність – вузька сфера професійно-трудової діяльності юриста з чітко визначеними повноваженнями, що вимагає конкретних правових знань, вмінь і навичок, необхідного рівня професійно-правового мислення і діяльності.

Юрист (від нім. *jurist* – правознавець, законодавець; від лат. *jus* (*juris*) – право) – професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв’язанні юридичних проблем в ім’я захисту прав і законних інтересів громадян.

Юстиція (від лат. *justicia* – справедливість, законність; *jus* – право) – сукупність судових установ і міністерства юстиції та їхня діяльність у

здійсненні правосуддя, а також у забезпеченні охорони прав і законних інтересів державних та громадських організацій і громадян, організації роботи судів, систематизації і підготовці пропозицій щодо кодифікації законодавства тощо. Залежно від виду і сфери судочинства розрізняють кримінальну, цивільну, адміністративну, конституційну, міжнародну, електоральну, ювенальну та інші юстиції.

7.3. Рекомендована література

Базова

1. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
2. Кацавець Р. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Алерта. 2016. 126 с.
3. Лещук Т. Практична етика: посібн. з етики. Львів: Навчальна література, 2014. 179 с.
4. Лозовой В. О. Петришин О. В. Професійна етика юриста. Харків: Право, 2004. 176 с.
5. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключова Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 224 с.
6. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключова Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2015. 224 с.
7. Пендюра М.М., Дручек О.В. Юридична деонтологія : навч. посіб. Ч. 2 / М.М. Пендюра, О.В. Дручек. Київ: НАВС, 2014. 156 с.
8. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.
9. Юридична деонтологія: підручник / за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
10. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
11. Професійна комунікативна підготовка майбутніх юристів: теорія і практика: монографія / Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. Суми, 2015. 324 с.
12. Сливка С. С. Юридична деонтологія. Правнича етика. Професійна культура. (3 - те видання) / Сливка С. С. Київ: Атіка, 2012. 225 с.

13. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2018. 158 с.
14. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: навчально- методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Правознавство» / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.
15. Юридична деонтологія. Від навчання до практики: навч. посіб. / [Л.В. Радовецька, С.П. Ляковська, О.О. Тихомиров та ін.]. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.
16. Юридична деонтологія. Конспект лекцій для бакалаврів денної форми навчання спеціальності 081 – «Право». Луцьк: Луцький НТУ, 2017. 33 с.
17. Юридична деонтологія: підручник / С. С. Сливка ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т права та психології. - Вид. 6-те. Київ : Атіка. Харків : Право, 2015. 295 с.
18. Юридична деонтологія: підручник / С.П. Погребняк, О.О. Уварова, Г.О. Христова та ін.; за заг. ред.. О.В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
19. Юридична деонтологія: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. - 83 с.
20. Ухач В.З. Юридична деонтологія і професійна етика: Навчальний посібник. - Тернопіль: Вектор, 2015. 335 с.

Допоміжна

1. Адвокатура: минуле та сучасність : матеріали II Міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспір. та студ. (м. Одеса, 2 березня 2013 р.) / відп. за вип. д. ю. н., проф. В. М. Дрьомін. Одеса : Фенікс, 2013. 592 с.
2. Бочуляк Н.І. Принципи адвокатури як основоположні засади діяльності адвокатського самоврядування. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2019/nov/19878/bochulyak.pdf>.
3. Доліна Н.О. Український нотаріат: інтеграція в європейську систему: матеріали Всеукр. дистанційної конф., присвяч. 20-річчю створення екон.- правового ф-ту (27 квіт., 2018 р., м. Одеса) : [зб. тез доп.] / ОНУ ім. І.І. Мечникова, ЕПФ ; уклад.: А. В. Левенець, О. В. Нарожна ; за заг. ред.: Л. О. Корчевна, І. А. Дришлюк. Одеса: Фенікс, 2018, с. 76-81.
4. Європіна Л. Засади прокурорської діяльності: загальна характеристика. Науковий часопис

- Національної академії прокуратури України. 2016. № 3, с.74-85.
URL: <http://www.chasopysnapu.gr.gov.ua/ua/pdf/11-2016/evropina.pdf>.
5. Желіховська Ю. В. Історико-правові аспекти становлення, розвитку та модернізації нотаріату України. Мала енциклопедія нотаріуса. 2017. №1(91). С. 165-173.
6. Загороднюк С.В. Професіографічне дослідження професійної діяльності державних службовців. Державне будівництво. 2018. № 2. URL: http://kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2018-2/doc/3/3_5.pdf
7. Кагановська Т.Є. Нові правові стандарти юридичної освіти в Україні. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». Випуск 25, 2018. С. 6-8.
8. Князева Н. В. Принципи професійної діяльності адвоката в Україні // Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 3. С. 78–83. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2017_3_15.pdf
9. Лапкін А. В. Проблеми формулювання функції прокуратури, визначеної пунктом 2 статті 131-1 Конституції України. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 213–218. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_33.pdf.
10. Лисаченко Є. І. Міжнародні стандарти підтримання прокурором публічного обвинувачення в суді. Вісник кримінального судочинства. 2018. № 1. С. 162-169.
11. Літавські Т. Реформування органів прокуратури: судова практика поновлення прав прокурорів // Юридична газета. 24 листопада 2020. № 22 (728) URL: <https://yur-gazeta.com/dumkaeksperta/reformuvannya-organiv-prokuraturi-sudova-praktika-ponovlennya-prav-prokuroriv.html>.
12. Макушев П. В. Щодо створення державної концепції в сфері реформування державної виконавчої служби. Міжнародне та національне законодавство: способи удосконалення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 1–2 квітня 2017 року). Дніпро: Дніпропетровський гуманітарний університет, 2017. С. 97–99.
13. Міжнародні стандарти незалежності суддів: Збірник документів. Київ: Поліграф-Експрес, 2008. 184 с.
14. Мірінович У.А. Поняття та класифікація принципів здійснення правосуддя. URL:

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:dV0lcqK-BBcJ:irbis-nbu v.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuvcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Nzlubp_2011_6_49.pdf+&c d=3&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-d.

15. Мурзіна О.А. Формування ціннісних орієнтацій в системі вищої освіти. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 1 (98). С. 67-72.

16. Нотаріуси ЄС обговорили актуальні загрози для професії. Нотаріат України. 2017. № 1-2 (25).
URL: http://npu.in.ua/uploads/files/user_2147483647/Docs/journal/NU-23-05-17-WEB.pdf

17. Орищенко І. В. Щодо принципів організації та діяльності прокуратури України /І. В. Орищенко // Форум права. 2012. № 1, с. 691–696. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12oivdpu.pdf>.

18. Парламентська етика в Україні. Реалії, потреби, перспективи. За матеріалами дослідження Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння та Інституту соціальних технологій «Соціополіс» / за заг. ред. Ірини Суислової, Філіпа Флурі, Валентина Бадрака. 2017 рік. Женева – Київ. URL:

https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Parliamentary-EthicsUkraine_UKR.pdf

19. Переверза І. М. Адвокатура в Стародавній Греції та Стародавньому Риму // Право: історія, теорія, практика. 2014. С. 14–17.

20. Петришина В.А. Нові функції нотаріату. Наукові розвідки з актуальних проблем публічного та приватного права: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020, с.51-54.

21. Петришина В.А. Роль нотаріату в механізмі забезпечення прав і свобод людини й громадянина. Наукові розвідки з актуальних проблем публ. та прив. права: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020, с.68-72.

22. Петришина В.А. Сучасний стан та перспективи розвитку нотаріату в Україні. Права людини в

- сучасних умовах розбудови громадянського суспільства в Україні: зб. наук. пр. матер. Круглого столу – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017, с.46-50.
23. Свіріна Л. Реформа адвокатури може завершитися, так і не почавшись. URL: https://zib.com.ua/ua/136088-reforma_advokaturi_mozhe_zavershitisya_tak_i_ne_pochavshis.html.
24. Святоцька В. О. Етичні (деонтологічні) засади професійної діяльності адвокатів в Україні та країнах ЄС // Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 3. С. 174–177.
25. Система органів адвокатського самоврядування в Україні. URL: <https://unba.org.ua/naau>.
26. Скибенко О. Проблеми реформування функцій прокуратури України в механізмах судочинства та забезпечення законності. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:7_82-4HJXiEJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Pgip_2016_6_38.pdf+&cd=9&hl=uk&ct=clnk&gl=ua
27. Сміян Л. С., Нікітін Ю. В., Хоменко П. Г. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / Національна академія управління; Академія муніципального управління. - 2-е вид., стер. Київ: КНТ. 2016, 680 с.
28. Стратегія розвитку судової системи в Україні на 2015–2020 роки. URL: <http://nsj.gov.ua/files/1467884108%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%81%D1%83%D0%B407.pdf>.
29. Сухонос В.В. Правовий статус прокурора в системі органів державної влади України. Правові горизонти. 2018. Вип. 10 (23). –С. 85-91.
30. Сущенко В. М. Європейські та міжнародні стандарти правничої професії в контексті функціонування правової системи України. Наукові Записки НаУКМА. Юридичні науки. 2016. Том 181. С. 22-25.
32. Чижикова О. Сучасні підходи до навчання студентів-правознавців у закладах вищої освіти. Освітологічний дискурс. № 1-2 (24-25), 2019. С.161-175.

33. Шевченко Н. В. Етапи зародження нотаріату в Україні: історичний аспект. International Scientific and Practical Conference «Achievements and problems in the field of social sciences in the modern world». Baku. The Republic of Azerbaijan, December 14–15, 2018. Baku : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. P. 116–118.
34. Яворська Г.Х. Етична культура юриста у професійній діяльності. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: зб. наук. пр. 2017. № 4. С. 109-112.

Нормативно-правові акти

1. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року: Резолюція Економічної та Соціальної Ради ООН 27 липня 2006 року № 2006/23.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67.
2. Європейські інструкції з питань етики та поведінки прокурорів, прийняті на конференції Генеральних прокурорів Європи 24–26 січня 2005 року.
URL: <http://mir.zavantag.com/pravo/387069/index.html?page=8>.
3. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. Офіційний вісник України 2008 р. № 93.
С. 89. Ст. 3103.
4. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні. 2000. № 1.
5. Кодекс професійної етики приватних виконавців, Затверджений Рішенням Першого З'їзду приватних виконавців України № 1 від 14 листопада 2017 року.
6. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс від 27.04.2017.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>.
7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141.
8. Конституція України: офіц. текст: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР із змін. і доповн., внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII, від 21 лютого 2014 року № 742-VII, від 2 червня 2016 року № 1401-VIII [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

9. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року
09 червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila2019_5cb72d3191e0e.pdf.
10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. ст. 282.
11. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 24. Ст.212.
12. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. С. 2716, Ст. 2004.
13. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
14. Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» щодо усунення законодавчих колізій та прогалин: Закон України від 14 липня 2020 р. № 775-IX. Офіційний вісник України. 2020. №64. Ст. 2073.
15. Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат»: Закон України від 21 квітня 2011 р. № 3271-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №44. Ст. 1895.
16. Про День юриста: Указ Президента України від 16 вересня 1997 року № 1022/97. Урядовий кур'єр. 1997.
17. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 6. ст. 55.
18. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01 липня 2004 р. № 1952-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. №51. Ст. 553.
19. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №31. Ст. 263.
20. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43.

21. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ, Правила від 05.08.2016 № 158. Офіційний вісник України. 2016. № 74. С. 51. Ст. 2493.
22. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040. Офіційний вісник України. 2008. № 93. С. 13. Ст. 3068.
23. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України; Умови від 30.12.2015 № 1187. Офіційний вісник України. 2016. №7. С. 23. Ст. 345.
24. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 226. Офіційний вісник України. 2015. № 38. С. 194. Ст. 1147.
25. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 02.07.2014 № 228. Офіційний вісник України. 2014. № 54. С. 88. Ст. 1455.
26. Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти: Наказ МОН України від 15 липня 1996 р. №245. Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1996. №22. С.3.
27. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України; Порядок від 22.02.2012 № 296/5. Офіційний вісник України. 2012. № 17. С.66. Ст. 632.
28. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 23.03.2016 № 261. Офіційний вісник України. 2016. № 29. С. 13. Ст. 1164.

29. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 24.07.2013 № 567. Офіційний вісник України. 2013. № 64. С. 77. Ст. 2328.
30. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. Офіційний вісник України. 2016. № 28. Ст. 1116.
31. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. № 246. Офіційний вісник України. 2016. № 28. Ст. 1116.
32. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ, Правила від 09.11.2016 № 1179. Офіційний вісник України. 2017. № 2. С. 522. Ст. 55.
33. Про затвердження Правил етичної поведінки працівників апарату Міністерства юстиції України та його територіальних органів: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 21.09.2017 № 2952/5. Офіційний вісник України. 2017. № 76. С. 163. Ст. 2357.
34. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 04.10.2013 № 2104/5. Офіційний вісник України. 2013. №82. С. 580. Ст. 3070.
35. Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України: Наказ МОН України від 03 серпня 2006 р. № 592. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2365.
36. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст.376.
37. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. Ст.25.
38. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
39. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001. Офіційний вісник України. 2001. № 43. Ст. 1921.

40. Про незалежність судової влади: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007
№ 8. Вісник господарського судочинства. 2007. № 4. С. 6.
41. Про нотаріат: Закон України від від 02.09.1993 № 3425-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993, № 39, ст.383.
42. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 29. ст.535.
43. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380.
44. Про порядок складення присяги судді особою, вперше призначеним на посаду: Указ Президента України від 04.03.2021 № 88/2021. Офіційний вісник України. 2021, № 21, ст.886.
45. Про прокуратуру: Закон України від Закон України від 14.10.2014 № 1697 –VII. Відомості Верховної Ради України. 2015, № 2-3, ст.12.
46. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. ст. 382.
47. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 3 ст. 17.
48. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. ст.545.
49. Про утворення міжрегіональних територіальних органів Міністерства юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України; Перелік від 16.10.2019 № 3173/5.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3173323-19>
50. Спеціальні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців територіальних органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 07.11.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/paran4#n4>
51. Спеціальні вимоги до рівня професійної компетентності державних виконавців та керівників органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 21.10.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/paran4#n4>

52. Стандарти професійної відповідальності та викладення основних обов'язків і прав прокурорів, прийняті Міжнародною асоціацією прокурорів 23.04.1999 р. URL: [https://www.iapassociation.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)/Ukrainian.pdf.aspx](https://www.iapassociation.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1)/Ukrainian.pdf.aspx)

7.4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук, карта	проектор
Семінарське заняття	наочні (карта) та роздаткові матеріали, ноутбук	проектор